

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
Р-109-201/02.05.2018 г.
НА РЕКТОРА НА МУ - ВАРНА**

РЕЦЕНЗИЯ

върху представения за защита труд на д-р **Валентин Кирилов ИВАНОВ**, акушер-гинеколог в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД- София, на тема **“ ЕФЕКТИВНОСТ НА ХИСТЕРОСКОПСКАТА РЕЗЕКЦИЯ НА ПОЛИПИ НА ЕНДОМЕТРИУМА И СУБМУКОЗНИТЕ МИОМНИ ВЪЗЛИ ”** за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“

РЕЦЕНЗЕНТ: Доц. д-р Елиан Рачев, дм

Представеният за официална защита труд съдържа общо 139 страници печатан текст с включени в него 22 таблици, 13 фигури, 29 снимки, 2 графики, 6 приложения и две алгоритмени схеми. В този обем влиза и списък на публикациите във връзка с дисертационния материал, където са отбелязани общо 201 заглавия, от които 3 са на кирилица, а останалите – на латиница. Поставеният за проучване от дисертанта проблем действително е много актуален за модерната клинична практика. Демографските промени и увеличаването на женското население от старшите възрастови групи у нас неизбежно корелира с нарастването на гериатричната и онкологична генитална патология и заболяемост, и в частност с тази, свързана с процеси в маточното тяло и кухина. Модерните технологии създадоха огромни възможности за визуализацията на маточната кухина и директната оценка на ендометриалните процеси, а оперативната хистероскопия е част от арсенала на интервенционните и инвазивни гинекологични методи. Изискванията за бърза, сигурна и относително евтина диагноза и ефективен оперативен резултат при минимален болничен престой са изисквания към всяка модерна система на здравеопазване.

Като цяло у нас опитът в тази област все още е ограничен главно в някои университетски болници и желанието на д-р Иванов да се заеме с такава

проучване и съответната му публична защита трябва да бъде оценено категорично положително.

Прегледът на **ЛИТЕРАТУРНИЯ ОБЗОР** (общо 49 стр.) ясно показва, че дисертантът е анализирал задълбочено голям и необходим брой литературни източници, от които почти половината са от и след 2005 година.

Библиографското представяне не отговаря напълно на приетото у нас като стандарт.

Литературният обзор е структуриран в две части, съответно засягащи диагностиката и ендоскопския оперативен подход при ендометриалните полипи и при субмукозните фиброми. Обзорът е построен логично, завършва с заключения, има добра познавателна стойност и може да служи като солидна основа за разработването на материала. Може да се отчете, че обемът на литературния обзор леко надхвърля общоприетия традиционен обем при представен дисертационния труд.

ЦЕЛТА на докторанта е да се извърши обстоен клиничен и хистоморфологичен анализ на резултатите от хистероскопската резекция на полипи на ендометриума и на субмукозни миоми възли.

Това би дало възможност на базата на резултатите да се задълбочат знанията за тази патология и да се открие мястото на ендоскопския оперативен метод.

Основните **ЗАДАЧИ** са общо 7 и корелират добре с поставената основна цел. Прави впечатление желанието на дисертанта да маркира като важни задачи създаването на основата на клиничните и хистоморфологични резултати на съответните алгоритми за поведение.

ОБЕКТ на авторското проучване са голяма група от общо 848 пациентки за почти седемгодишен период (януари 2010 – декември 2016 г.) г. в оперативното отделение на ПСАГБАЛ „Света София”.

Възрастовият интервал е от 23 до 62 г., при средна възраст на жените във фертилна възраст 33,3 г., а на тези в постменопауза – 54,9 г.

С ендометриални полипи – педикулизирани или на широка основа са 546 пациентки (64%), а със субмукозни възли – 217 (26%). Д-р Иванов е представил детайлна характеристика по различните параметри както общо за контингента, така и сравнителна такава за основните групи – с ендометриални полипи или миоми възли. Основните индикации за оперативната намеса са

неправилните маточни къввотечения в 68% , последвани от стерилитета – в 26,4 %.

Считам, че мащаба на изследвания контингент е напълно достатъчен за получаване на достоверни резултати, изводи и заключения.

Използвани са необходимите съвременни статистически методи (вариационен, алтернативен и непараметричен анализ) включени в програмен продукт SPSS 19. Така се гарантира достоверността на получените от докторанта резултати.

РЕЗУЛТАТИТЕ са представени съвместно с **ОБСЪЖДАНЕТО** в общо 45 страници текст (70-115 стр.). Резултатите, придружени от сравнителен анализ са обобщени в общо три направления. В първото направление се разглеждат диагностичната/оперативна хистероскопия при общо 546 случая ,сравнена с класическата дилатация и кюретаж. Ясно са показани преимуществата на хистероскопския подход – почти трикратно по-малка честота на усложненията, демонстративно по-нисък риск от рецидиви, точна и пълна резекция на полипа, нисък риск от интраутеринни синехии и добър репродуктивен изход. От този раздел са и клиничните препоръки , по-късно залегнали в съответния алгоритъм за клинично поведение.

Второто направление е свързано с резултатите и анализа им по отношение на ефикасността на хистерорезекцията на субмукозните миомни възли (общо 217 случая).Подходът и резултатите зависят от техния тип (ниво 0,1,2 и израждащи се). Третираните израждащи се миомни възли чрез класическа миомектомия са натоварени със значителна степен на усложнения – 20 %.Коректно са посочени и усложненията и рецидивите при хистероскопската резекция, несъмнено произтичащи от по-голямата сложност на оперативната процедура. Показани са и другите предимства на хистерорезекцията – намалената периоперативна кръвозагуба, болничния престой, нетрудоспособността и редуцираната финансовата стойност. Критично е оценена и една нова техническа възможност – използването на хистероморселатор.

В третото направление са резултатите и анализа на интраутеринната патология като фактор за стерилитет. При липса на други фактори за стерилитет хистероскопската интервенция е свързана със значително подобряване на фертилния капацитет - постигнато е забременяване при 60,4 % след полипектомия и 62,4% след резекция на субмукозните миомни възли.

Цялостно погледнато, обсъждането е коректно, аналитично и в доминиращ практически ракурс.

Докторантът представя общо **9 ИЗВОДА** в дисертационния си труд. По-важните са свързани с доказването на високата ефективност на оперативната хистероскопия при вътрематочната патология паралелно с ниската честота на типичните усложнения. Всичко това заедно с подобряването на фертилитета я позиционира като метод на избор при съвременното клинично поведение.

Изводите логични и достоверни, произтичащи пряко от резултатите на дисертационния труд.

ПРИНОСИТЕ на автора (общо 6 на брой) са с оригинална и потвърдителна стойност и имат изцяло практически характер. Счита за по-съществени тези, свързани с въвеждането на два адаптирани алгоритма на поведение при жени с ендометриални полипи и при такива с субмукозен миомен възел. По мое мнение, елементите в тяхната структура и последователност, създадени на основата на авторовите резултати са добър рефлекс на модерните възможности на оперативната хистероскопия.

При добра подготовка на оператора използването на тези алгоритми би дало висока възпроизводителност на клиничните резултати.

Модифицирането на оперативната техника, резултиращо в намаляването на потенциалния риск по отношение на типичните за метода усложнения е съществен принос. Изчислената за първи път специфична себестойност на метода, съпоставен с конвенционалния подход е добър фармакоикономически ориентир в полза на хистероскопското третиране на тази патология. Въпреки, че всички интервенции са в интерес на постигане на по-доброто здраве, то подобряването, респ. реализирането на желания фертилитет (постигната концепция от 60,4% до 62,4% съответно в двете групи) несъмнено е съществено постижение отразяващо съществената добавена стойност на оперативната хистероскопия като метод.

ЗАКЛЮЧЕНИЕТО на автора потвърждава високата клинична стойност на хистероскопията не само като диагностичен метод, но и като съвременен еталон

и на практика златен стандарт при третирането на ендометриалните полипи и голяма част от субмукозните миоми чрез хистероскопската резекция.

В СПИСЪКА на публикациите, свързани с темата фигурират общо 3 заглавия. Публикувани са в сп. Акушерство и гинекология, като и в трите д-р Иванов е водещ автор. Материалите покриват изискванията за публикационната активност на десертанта.

АВТОРЕФЕРАТЪТ съдържа общо 59 страници текст с вложените в него таблици, фигури, снимки, графики, приложения и двете алгоритмични схеми за поведение. Авторефератът достоверно и коректно отразява есенциалната част от дисертационния труд и дава на читателя пълноценна представа за него.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

1. От формален характер.

Библиографската част на труда не е представена напълно съобразно приетите изисквания (стандарт) за начина на оформянето ѝ. В няколко от източниците (79,143,144,155,161,199) е пропусната годината на периодиката.

Съществува и ненужно повторение на стр. 70 – IV. ”Резултати и обсъждане” – абзац IV.4.

Обемът на литературния обзор леко надхвърля общоприетия традиционен обем при представен дисертационния труд.

Други съществени забележки по оформянето на труда нямам.

2. По същество.

Би било желателно публикационната активност на докторанта да бъде още по-добре изявена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният от д-р **Валентин ИВАНОВ** материал “ **ЕФЕКТИВНОСТ НА ХИСТЕРОСКОПСКАТА РЕЗЕКЦИЯ НА ПОЛИПИ НА ЕНДОМЕТРИУМА И СУБМУКОЗНИТЕ МИОМНИ ВЪЗЛИ** ”

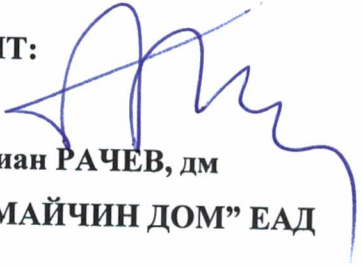
има качествата на дисертационен труд поради :

1. Актуалността на темата
2. Логичната структура на дисертационния труд
3. Достоверните резултати и тяхната възпроизводимост в практиката
4. Достоверните изводи и съответните приноси с оригинален и потвърдителен характер
5. Съответствието му по най-добрия начин към съвременните постижения в гинекологичната ендоскопска хирургия

Като добавим ясения стил на изложението и съвременната онагледеност на материала, то **убедено предлагам на уважаемите членове на НЖ да присъди на д-р Валентин ИВАНОВ научната и образователната степен “ДОКТОР по медицина”.**

21.05. 2018 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Доц. д-р Елиан РАЧЕВ, дм
СБАЛАГ „МАЙЧИН ДОМ” ЕАД